

De bewoners van Niamatabad worden dagelijks aan inspecties blootgesteld.

Het Einde van een Oorlog

OPERATIE
DRAGOON

'In juli 2011 beginnen we ons terug te trekken uit Afghanistan', verkondigde de Amerikaanse president, Barack Obama, anderhalf jaar geleden. Tijd voor een **REALITY CHECK**, vonden journaliste Irène de Kruif en oorlogsfotografe Marielle van Uitert. De twee Nederlanders trokken naar de Afghaanse provincie Paktika, waar de 101ste luchtlandingsdivisie haar terugkeer naar het Amerikaanse thuisfront voorbereidt met de bouw van een controlepost. Zodat de Afghaanse politie de taliban straks zelf kan stoppen.

Een Afghaan poseert voor een irisscan met het Amerikaanse hide-systeem.

'A fucking bad guy', volgens een Amerikaanse soldaat. Wegens te zachte handen.

TEKST: IRÈNE DE KRUIF
FOTO'S: MARIELLE VAN UITERT

De 101ste luchtlan-
dingsdivisie van
het Amerikaans
leger keert straks
als een van de eer-
ste divisies terug
naar huis. De laatste maanden van haar
missie in de Afghaanse grensprovincie
Paktika staat in het teken van Operatie
Dragoon. Ze bouwt een controlepost en
-basis voor de Afghaanse grenspolitie,
die na het vertrek van de Amerikanen de
controle moet overnemen.

Het geografische middelpunt van de
Operatie Dragoon is Niamatabad, een
armoedige bazaar aan een onverharde
weg vlak bij de grens van Pakistan. De
bazaar bestaat uit een twintigtal winkel-
tjes, vier benzinepompen, twee restau-
rants en twee hotels. De op het eerste ge-
zicht nietige plek is voor de Amerikanen
van strategisch belang. Met zijn benzi-
nepompen is Niamatabad een belangrij-
ke plaats voor de taliban. In de lente kom-
en hier ook veel Wazari's, die vaak als
huurlingen voor de taliban werken, door
de open grens van Pakistan naar Afgha-
nistan om te vechten.

Door hier een controlepost te plaat-
sen hopen de Amerikanen in Niamata-
bad de taliban tegen te houden. De ope-
ratie is een schoolvoorbeeld van de *shape, clear, hold and build*-tactiek. Het is
oorlogvoeren zoals het Witte Huis het
graag ziet. Terwijl infanteristen met de Af-
ghaanse grenspolitie op taliban jagen, bou-
wen Amerikaanse ingenieurs een contro-
lepost voor de toekomst en drinken
hoge militairen thee met de lokale bevol-
king om de *hearts and minds* te winnen.

De whiskycom-
pagnie neemt de jacht
op de taliban voor
haar rekening. Met zestig Amerikaanse
soldaten en een zelfde aantal Afghaanse
grenspolitie mannen trekken ze er dage-
lijks op uit. 'Veel taliban vangen we niet,
we schieten ze meestal gewoon neer', al-
dus een soldaat. Op de basis van de com-
pagnie liggen twee gevangenen op een
bankje. Ze wachten - al vijf dagen - tot ze
naar een grotere legerbasis worden ge-
vlogen, waar ze worden ondervraagd. De
handen van de mannen zijn vastgebonden
met strips, de hoofden afgedekt met
verband. 'Op heterdaad betrapt bij het
plaatsen van een bom', verduidelijkt
een Amerikaanse soldaat.

Het vinden van talibanstrijders is las-
tig voor de Amerikanen. Met grote logge
wagens proberen ze over minuscule
bergpadjes te rijden. De taliban, bekend
in het bergachtige gebied en razendsnel
op de motor, zijn het Amerikaanse leger
telkens te snel af. Bovendien kunnen de
taliban in Paktika op steun van de plaat-
selijke bevolking rekenen. Twee derde
sympathiseert met de strijders.

Het is de bedoeling dat de Afghaanse
grenspolitie de baas rond Niamatabad
wordt. En dat is lastig. Ze heeft lang niet
de capaciteit die het Amerikaanse leger
heeft, ze kan niet automatisch op Ame-
rikaanse luchtsteun rekenen en de
plaatselijke bevolking heeft weinig ver-

trouwen in het Afghaanse leger. Niet
gek, want volgens onderzoek van de Ver-
enigde Naties is 90 procent van de Af-
ghaanse soldaten ongeletterd, gebruikt
een derde drugs en desertteert jaarlijks
een op de vier.

In Niamatabad moet kapitein Ras-
scher de Afghaanse grenspolitie flink
promoten. 'Let me do the hearts and
minds-thing', zegt hij lachend. Met een
geladen wapen en een kogelvrij vest
drinkt Rasscher thee met Idak, een van
de dorpsoudsten. Idak is vanaf het begin
betrokken bij het plan voor de contro-
lepost. Maar nu blijkt dat de Afghaanse
grenspolitie de post gaat bemannen ziet
Idak het niet meer zitten. 'De taliban
gaan ons allemaal arresteren. Deze plek
is veel te belangrijk voor hen', zegt hij.

Kapitein Rasscher baalt dat de dor-
pelingen opeens tegenspuiteren. Vol-
gens hem zijn ze vooral bang om geld
mis te lopen als niet de Amerikanen
maar de Afghanen in Niamatabad zitten.
'Als Amerikanen de controlepost bewa-
ken, betekent dat vaak veel overheids-
geld voor de dorpingen. Compensatie
voor het gebruik van land en dergelijke.
Natuurlijk willen ze dat wij er gaan zit-
ten. Maar zo bouw je geen land op.'

De infanteristen blijven intussen
zoeken naar taliban. Onderweg houden
ze alle mannen in 'vechtleeftijd' aan. Ze
kijken naar de schoenen en naar de han-
den. 'Knoeste vuisten zijn oké, die men-
sen werken op het land. Zachte handen
zijn verdacht, die kunnen de hele dag
binnen studeren', vertelt soldaat Franz.

De dorpingen zien de controlepost liever bemand door Amerikanen. Maar zo bouw je geen land op.

Alle mannen komen in het Ameri-
kaanse hiide-systeem te staan. Met een
klein apparaat maken de Amerikaanse
soldaten een irisscan en een vinger-
afdruk. Als ze een vingersafdruk op een
bermbom vinden, kunnen ze wellicht
traceren wie de bom heeft geplaatst.

Dorpsoudste Idak kan maar moeilijk
verbergen dat hij zich zorgen maakt over
de toekomst van zijn dorpingen. 'Hoe
moet dat als de Amerikanen hier straks
weg zijn? Kan de Afghaanse grenspolitie
al die talibanstrijders wel aan?' 'Ik hoop
van wel,' antwoordt een Amerikaanse
verkenner, 'anders hebben we zojuist
een hele dure nutteloze controlepost ge-
bouwd. Jullie moeten ervoor zorgen dat
het werkt.'

Kapitein Rasscher vangt het gesprek
op en zucht. 'Onze klus is pas echt ge-
klaard als de Afghanen het zelf redden.'

Irene de Kruijf (1985) begon in 2008 als
journaliste in het Midden-Oosten. Inmiddels
is Amsterdam opnieuw haar standplaats, maar
ze vielt met regelmaat naar vuurhaarden om ver-
slag te doen voor diverse media.

Marielle van Uitert (1973) is oorlogsfotografe.
Behalve in Afghanistan was ze ook al aan het werk
in Irak, de Westelijke Jordaanoever en Rwanda.
Ze ziet het als een missie om de impact van oor-
logen op de bevolking bloot te leggen.

Twee gevangenen delen een bankje op de basis van de compagnie.

Gulner, eigenaar van een winkel in Niamatabad.

Een Pakistaanse nomaad wordt onderworpen aan een iriscontrole.

Broodjes bakken voor de Afghaanse grenspolitie.